Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*

Preţul inserţiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta“ iese în fiă-care ḑi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.

Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 92. | Braşov, Vinerĭ, 26 Aprilie (8 Maiŭ) | 1896.

Satisfacţia Sêrbilor şi Ungurii.

Nu se póte nega, Ungurii sciu sĕ-şĭ dea ifos, — cum se ḑice în România, — orĭ de câte-orĭ se tractéză de vre-o întêmplare, care-i aduce pe ei, „civilisatorii Orientului“, în vre-un conflict cu popórele „de-a doua mână“ din vecinătatea lor.

Când se ridică un kossuthist în dieta unguréscă sĕ apere steagul unguresc, nu e lucru puţin. Acésta s'a vĕḑut şi în şedinţa de ierĭ a camerei, cu ocasiunea interpelărilor fulminante ale lui Francisc Kossuth şi Gabriel Ugron în afacerea insultărei steagului unguresc de către studenţii din Belgrad.

Şi unul şi altul au cerut desluşirĭ dela ministrul-preşedinte Banffy despre paşii, ce i-a făcut séu voesce sĕ-i facă pentru a apĕra vaḑa statului ungar şi a dobêndi deplină satisfacţiă pentru vătĕmarea steagului unguresc de către demonstranţii sêrbĭ.

Ministrul-preşedinte Banffy li-a rĕspuns imediat, că în urma arderei steagului unguresc de către demonstranţĭ în ḑiua de 2 Maiŭ, s'au dat din partea guvernului sêrbesc declaraţiunile cele mai liniştitóre, că este consciu de îndatoririle, ce le are, ca trăind în raporturĭ amicabile cu Austro-Ungaria, şi că va pedepsi cu rigóre pe cei vinovaţĭ; tot-odată guvernul sêrbesc şĭ-a esprimat părerea de rĕu pentru cele ce s'au întêmplat.

Acésta, ḑise Banffy, e de-ajuns, mai mult nu se póte pretinde dela un stat strein într'un cas analog.

Firesce, că interpelanţii n'au fost mulţămiţĭ cu acest rĕspuns, căcĭ ei, în fantasia lor şi mai escitată de fumurile milenare, îşĭ închipuesc cu totul altfel satisfacţia din partea Serbiei, bună-óră ca regele Alexandru al Serbiei sĕ vină anume la Budapesta, ca sĕ se pocăéscă trăind două sĕptĕmânĭ de-a rêndul tot numai cu papricaş dela Seghedin în vre-o „csardă“ dela esposiţia milenară.

Kossuth a declarat scurt, că nu e mulţămit cu rĕspunsul, ér Ugron a aflat de lipsă a-şĭ desfăşura mai pe larg vederile despre modul, cum ar trebui sĕ se dea satisfacţiă după părerea lui.

După o escursiune, ce-o face Sĕcuiul Ugron în contra „copiilor inculţĭ ai Orientului“, carĭ au insultat insemnele maghiare, ḑice: „Noi nu putem sĕ căpĕtăm după usul internaţional satisfacţia cuvenită, pentru-că e vorba numai de tricolorul maghiar. Décă însĕ s'ar fi vătĕmat stégul negru-galben, monitórele austriace de pe Dunăre s'ar fi repeḑit înaintea Belgradului şi ar fi dat cu tunurĭ ghintuite greutate întrebărei, că óre Serbia e gata sĕ dea o strălucită satisfacţiă, orĭ nu? Pentru vătĕmarea steagului maghiar însĕ satisfacţia dată e de-ajuns lui Banffy şi ascultătórei sale majorităţĭ“.

Am sci sĕ-i amintim lui Ugron un cas, când steagul negru-galben a fost greu vătĕmat în mijlocul ţĕrei unguresci şi totuşĭ nu s'au mişcat monitórele pe Dunăre!

Dér ce sĕ-i facĭ orgoliului unguresc, care se crede numai pe sine popor superior şi pe tóte celelalte le crede popóre inferióre, care se ţine numai pe sine cult şi pe toţĭ ceilalţĭ îi crede inculţĭ, care — vorbind cu S. Scriptură — vede paiul în ochiul altora, dér nu vede bârna în ochiul propriu, care, în fine, este prea orb şi prea mărginit, decât ca sĕ vaḑă şi sĕ înţelégă, că mai este lume şi afară de ţéra unguréscă.

CRONICA POLITICĂ.

— 25 Aprilie.

Din Petersburg se depeşéză, că ambasadorul estra-ordinar chinezĕsc **Li-Hung-Tschang** a fost primit alaltăerĭ în audienţă festivă de către *părechia imperială ruséscă.* Primirea a fost fórte solemnelă, şi ambasadorul chinez predete Ţarului ordinul bălaurului duplu împodobit cu diamante marĭ şi preţióse, precum şi credinţionalele.

*

Partidul liberal al consiliului comunal din **Viena** a hotărît sĕ candideze pentru postul de *primar pe Dr. Grübl.*

*

„Agenţia Stefani“ anunţă din Roma, că **regele şi regina Itaiei** în numele lor precum şi al prinţilor regalĭ, au pus *400.000 de francĭ* la disposiţia comisiunei de ajutorare a familiilor celor *căḑuţĭ în Africa*, fără deosebire décă aceştia sunt Italienĭ séu indigenĭ de ale trupelor coloniale. Afară de acésta regele Umbert mai trimise în numele familiei sale 100.000 de francĭ societăţii *„Crucea roşiă“* italiană.

*

După cum i-se anunţă din Teheran *„Oficiului Reuter“* faima despre asasinarea **Şahului Nasr-Eddin** a pĕtruns acum în întrégă Persia, şi în unele părţĭ a provocat *escese.* Astfel în provincia *Fars* au fost jăfuite mai multe caravane şi s'au rupt sîrmele dela telegraf. In *Shiras* s'au jăfuit mai multe prăvălii, aşa încât bazarele au trebuit sĕ se închidă; plebea făcu, încercărĭ de-a *jăfui şi omorî pe Jidanĭ*, carĭ însĕ se apărară puşcând şi aruncând pietri de pe coperişele caselor. Marele Vezir persian a luat tóte măsurile şi a recercat ambasada englesă şi cea rusésca pentru sprijin, în scopul ca sĕ se restabiléscă pe deplin ordinea.

Metropolitul Miron Romanul şi mileniul.

Foile unguresci din Budapesta, ce ni-au sosît astăḑĭ, publică următórea scrisóre, ce li-s'a adresat lor din partea Escelenţei Sale Metropolitului Miron Romanul:

„Spre plăcută sciinţă.

Mare parte dintre foile din patriă se pronunţă asupra circularei mele milenare în mod mai mult séu mai puţin condamnator, fără ca însĕ s'o comunice — măcarcă li-s'a trimis aprópe tuturor — în traducere antentică şi în întreg cuprinsul sĕu. Imprejurarea acésta mĕ îndémnă, ca amintita circulară a mea s'o trimit cu stimă în traducere antentică maghiară mai multora dintre fruntaşii patriei nóstre, voind sĕ le dau ocasiunea, de a-şĭ puté forma mult preţiósa lor părere asupra circularei mele în mod nemijlocit din cuprinsul ei. Inaintea judecăţii nepreocupate a celor chiămaţĭ cu stimă mĕ supun; dér tot-odată îmĭ reserv de-a justifica vederile şi punctul meu de plecare cu acea consciinţă liniştită, că întreg cuprinsul circularei mele este efluxul în vecĭ nedescordatei mele iubirĭ de patriă şi al sincerităţii, pe care am păzit'o întot-déuna.

Sibiiu, 2 Maiŭ 1896.

Miron Romanul,
metropolit.

Acéstă scrisóre a Escelenţei Sale este comentată de foile unguresci în diferite chipurĭ. Astfel d. es.:

„Nemzet“, organ semi-oficial al guvernului unguresc, ḑice: „La asta noi avem se facem o singură observaţiă. Noi ni-am esprimat părerea asupra circularei pe basa „traducerei autentice“. După declararea d-lui metropolit, spre cea mai mare a nóstră părere de rĕu *suntem încă şi mai puţin în posiţiă, de-a puté modifica fiă măcar cât de puţin din părerea esprimată şi motivată de noi.“*

„Budapesti Hirlap“, citând cuvintele de mai sus ale lui „Nemzet“, ḑice „Când fóia partidei guvernului vorbesce astfel, atuncĭ ce sĕ ḑicem *noi şoviniştii* despre d-l metropolit? Se póte, că Miron Romanul îşĭ consideră circulara sa ca patriotică, ca corĕspundĕtóre sentimentelor sale. Dér trebue sĕ vadă, că întréga opiniune publică maghiară — chiar şi organele guvernului — îl vĕd în altă colóre. E clar, că în fine nu avem dreptul de-a ne îndoi în sinceritatea sa, e clar, că erórea zace în lipsa lui de curaj. O naţionalitate, care are într'o ţéră o metropoliă şi nisce episcopĭ, carĭ se bucură de nisce beneficii de felul celor, ce le au la noi archiereii ortodocşĭ românĭ; într'o asemenea ţéră, — o simte asta în adêncul inimei sale şi d-l metropolit, — nu se póte vorbi de persecuţiune neruşinată de asuprire, de patimĭ şi strîmtorărĭ. Faţă

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Trei milióne.

(Fine)

„Don Tadeo îmĭ luà braţul şi părăsirăm ambii salonul. Ajunşĭ în drum mĕ întrebà: „Şi tatăl D-tale?“

„El mai rĕmase la d-l Tour. Are de a vorbi cu el într'o causă ponderósă.

„Sciu, că sunt amicĭ bunĭ din tinereţe, şi nu e mirare, décă au într'olaltă şi micĭ secrete“.

„Ḑicênd acestea, Don Tadeo scóse din busunar o elegantă cutiă de ţigărĭ — e în posesiunea mea şi ţi-o voiŭ arĕta când-va, — o deschise şi-mĭ oferì o ţigară, precum făcuse încă de mai multe-orĭ.

„Ia acésta, ḑise el, e escelentă. O fumezĭ încă aḑi?

„De sigur înainte de culcare“.

„Servitorul meu îmĭ eşi înainte şi Don Tadeo se despărţì de mine mai lăudându-mĭ odată ţigara oferită. Eu aveam încă în mână ţigara. George deschise pórta casei şi, cum o deschise, mĕ împinse puţin la o parte, aşa că-mĭ căḑù ţigara din mână. Ploase şi havana cea preţiósă zăcea în tină.

„Ai pierdut ceva, domnule?“ întrebà George.

„Imĭ căḑù o ţigară scumpă. Şi tu eştĭ vinovat la asta, George. Ca pedépsă o vei fuma tu.

„Eu intraiŭ în salonul tatii pentru a-'l aştepta acolo. 'Ţĭ poţĭ închipui, cu ce nerăbdare aştempam. In fine venì şi tata şi-mĭ aduse un *Ba!*

„Eram sdrobit.

„A cerut timp de cugetare; nu-i aşa? Orĭ dóră nu voesce încă sĕ mărite pe Eugenia?“ gângăneam eu.

„Ba nu, fĕtul meu. Mâna Eugeniei e promisă.... amicului tĕu Don Tadeo dela Cueva! Don Tadeo e amoresat şi posede mai mult de 5—6 milióne... Dinaintea acestei averĭ trebue sĕ ne retragem...“

„Nu sciam, cum sĕ dau espresiune durerei şi nedumerirei mele. Intr'aceea însĕ Iustina, nevasta lui George al meu, împinse uşa şi întrà la mine desperată şi smulgêndu-şĭ pĕrul.

„Domnule, Domnule!“ strigă ea, „George móre!“

„Grăbirăm în odaia lui George, care era dincolo de a mea. Un medic se afla la patul lui George.

„Omul acesta a fost otrăvit“, ḑise medicul, după-ce părăsì Iustina odaia.

„Cine sĕ-l fi otrăvit? întrebaiu eu.

„Acela, care i-a dat ţigara acésta sĕ-o fumeze“, rĕspunse medicul. arătând spre ţigara de jumĕtate fumată, care era pe masă.

„Veninul a fost menit pentru mine, déră a omorit pe altul! Sĕrmanul tînĕr şi-a dat sufletul, fără de-a mai veni la consciinţă.

„Eram consternat şi sdruncinat în tot sufletul meu. Mĕ repeḑii pe uşă afară şi alergai la ucigaşul lui George.

„Trebue că aveam o privire teribilă, căcĭ Tadeo îngălbenì când mĕ vĕḑù. Până a nu începe sĕ ḑic o vorbă măcar, el se repeḑì la pistolul, ce atârna pe părete de-asupra patului lui şi, strigând după ajutor, îl ţintì spre mine. Eu însă îl luai din mâna lui.

„Servitorii lui Tadeo intrară numai decât, se repeḑiră asupra mea şi-mĭ luară arma din mână.

„Sub pretecst, că vré sĕ facă arătare autorităţilor, Portugesul părăsì casa şi se retrase în siguranţă. Nu i-a mai dat nimenĭ de urmă.

„Domnul dela Tour rĕmase ca trăsnit. Voise sĕ dea fata unui ucigaş!

„Tatăl meu îl consolà: „Nu scie nimenĭ“ ḑise el, „că d-ta ai fi promis mâna fetei d-tale lui Don Tadeo, dér tótă lumea scie, că fiul meu iubesce pe fata d-tale. Fata d-tale trebue sĕ fiă încă aḑĭ mirésa lui, şi secretul e păstrat pe vecĭ“.

„Fidanţarea mea cu Eugenia se făcù în aceeaşĭ ḑi în mod oficial şi la o lună mai târḑiu eram fericitul ei bărbat.

— „Acésta-i o istoriă interesantă“, ḑise Leon gânditor. „Şi ce s'a ales cu acel

cu aceia, carĭ totuşĭ predică aceste minciunĭ impertinente, tocmai archiereii ar fi datorĭ de-a apĕra cu putere şi sinceritate dreptatea naţiunei. Pentru a face asta însĕ trebue mai mult curaj, trebue mare autoritate morală, trebue şi mai multă sinceritate şi putere a inimei, de cum se află în pastorala metropolitului".

„*Magyar Hirlap*", dice: „La tótă întêmplarea merită atenţiune împrejurarea, că în genere Miron Romanul *află de lipsă sĕ se apere.* Declaraţiunea lui, însĕ, lipsită de orĭ-ce motivare, nu póte schimba nimic din părerea, ce ni-am format'o după cetirea cu atenţiune a pastoralei sale."

SCIRILE DILEI.

— 25 Aprilie.

Serbările dela Montpellier din Francia sudică, serbărĭ arangiate de societatea limbelor romane, s'au început la 1 Maiŭ n. c. cu jocurile floreale. Din partea Românilor au fost invitaţĭ la aceste serbărĭ d-nii *V. A. Urechiă* şi *Dr. V. Lucaciu.* Cel din urmă a şi asistat la serbărĭ şi a fost primit cu căldură. O telegramă, ce ni-a sosit aséră, spune, că în 4 Maiŭ Dr. Lucaciu a ţinut o conferenţă şi că colonia română a încununat alaltăerĭ monumentul lui Tandon în faţa unui numĕros public şi a primarului. Dr. Lucaciu a ţinut discursul, la care a rĕspuns Roqueferrier în aplausele mulţimei. Séra a fost banchet şi recepţiune în palatul asociaţiunei generale a studenţilor universitarĭ.

—o—

Parastas pentru Georgiu Bariţiu. Alaltăerĭ, după cum anunţă „Tribuna", s'a ţinut în biserica română gr. cat. din Sibiiu un parastas în memoria lui *George Bariţiu.* Au celebrat d-l protopop Ioan Russu, asistat de preoţii Nicolae Toganu şi Ioan Costin. Cântările funebrala le-a cântat Ilarie Banciu.

—o—

Ciocnire între contrabandiştĭ şi finanţĭ. In 3 c. s'a întêmplat o ciocnire înverşunată la Mjecna Strana, cercul Catarului, între finanţĭ austriacĭ şi o bandă de 35 contrabandiştĭ montenegrinĭ. Doi finanţĭ au fost puşcaţĭ ér doi rănitĭ. Dintre Montenegrinĭ fură puşcaţĭ patru, pe carĭ ceilalţĭ îi duseră cu sine peste graniţă. Din Budua s'au recuirat 1 oficer, 16 soldaţĭ, 4 gendarmĭ şi 5 finanţĭ, carĭ au plecat ca sĕ urmărescă pe contrabandiştĭ.

—o—

Revistă militară în Budapesta. Majestatea Sa monarchul a ţinut alaltăerĭ pe câmpul general din Buda o revistă asupra întregei garnisóne militare din Budapesta. La revistă au luat parte toţĭ archiducii, miniştrii şi diplomaţii, precum şi un mare numĕr de public spectator. Cu totul defilară înaintea Majestăţii Sale aprópe 17,000 soldaţĭ, în frunte cu comandantul de corp din Budapesta, prinţ Lobkowitz.

—o—

O aventură a ducelui de Meininga. Se depeşéză din Roma, că ducele George de Saxa-Meininga a avut alaltăerĭ o aventură curiósă. Ducele, împreună cu soţia sa, merseră într'o trăsură la vila Falconieri, pentru de-a visita pe poetul german Richard Voss. La reîntórcere, fiind însoţiţĭ de Voss şi soţia lui, ducele şi ducesa fură atacaţĭ pe drumul ce duce prin pădurile prinţului Chigi, de doi indivịdĭ mascaţĭ şi armaţĭ cu puscĭ, carĭ se aruncară asupra cailor, îi ţinură în loc şi provocară pe domnĭ sĕ le dea banii ce-i au la sine. Ducele George le aruncà bandiţilor punga sa, care conţinea 58 lire, şi bandiţii dispărură cu ea prin desiş, aşa că călĕtorii îşĭ putură continua calea. Işĭ póte închipui orĭ cine spaima femeilor. Ajungênd în Roma, ducele făcù numai decât arătare la poliţiă, care şi începù sĕ urmărescă pe bandiţĭ.

—o—

Necasurile familiare ale lui Banffy. Am fost amintit sĕptĕmânile trecute despre campania ce s'a pornit în cercul magnaţilor contra soţiei lui Banffy, pentru că ea nu are în vine „sînge albastru" ci e plebeă, şi ar avé un trecut obscur. Acum cu ocasiunea sĕrbărilor milenare a şi succes intrigelor magnatelor de-a scóte pe soţia ministrului-preşedinte din societatea înaltă. Fóia oficiósă şi foile semioficióse anunţă, că soţia lui Banffy fiind bolnavă, n'a putut lua parte la mai multe serate, la carĭ a fost invitat ministrul-preşedinte, precum nicĭ la serata de curte dată în palatul din Buda, şi probabil va trebui se stea timp mai îndelungat în casă. Se şoptesce însĕ, că lucrul stă astfel: Contele Ludovic Apponyi, mareşalul curţii maghiare, a dat în 4. c. o serată festivă la care au luat parte monarchul, archiducii, miniştri, diplomaţii etc. Soţiile magnaţilor au făcut de Apponyi, magnat fudul, a invitat pe Bánffy numai singur la serată, şi nu şi pe soţia lui. Mare supĕrare. Tot în aceeaşĭ di deduse ministrul Daniel un prând festiv, la care fù invitat Banffy împreună cu soţia. Cele mai multe dintre magnatele invitate, audind însĕ înainte despre acésta, se scusară şi nu merseră la prândul ministrului Daniel. Din aceste două casurĭ s'a putut vedé curat, că soţiile magnaţilor nu voesc nicĭ sĕ stea la mésă împreună cu soţia lui Banffy, decĭ ce era sĕ facă „prima dómnă" a Ungariei? A fost silită sĕ se facă bolnavă, şi póte că va fi încă lung timp bolnavă.

—o—

Musica orăşenéscă va da Dumineca în 10 Maiŭ, un concert în noua casă de concerte sub conducerea d-lui A. Brandner.

—o—

Reamintirĭ în diua de 7 Maiŭ.

Astădĭ fiind a doua aniversare a procesului Memorandului cuvine-se sĕ ne aducem aminte de frumósa şi solidara luptă, ce s'a înaugurat de către apĕrătorii în acel proces contra forţei brutale şi pentru apĕrarea dreptului nostru de limbă încălcat.

A fost înălţător de inimă spectacolul demn şi impuitor ce l'au oferit în primele dile lupta solidară purtată de acusaţĭ şi apĕrătorii lor şi va fi în vecĭ de regretat, că aceste dile n'au fost tot-odată şi dilele de încheiere ale procesului, că nu s'au terminat cu cunoscuta declaraţiă bărbătéscă, făcênd astfel superflue tóte desbaterile plicticóse şi penibile ce au urmat asupra cestiunei rĕspunderei pentru publicarea şi rĕspândirea Memorandului.

Décă procesul a fost ridicat la un nivel mai mult o parte principală revine fără îndoială atitudinei bărbătescĭ a apĕrătorilor.

Ceea ce a făcut şi mai preţiósă acéstă atitudine a fost desinteresarea, cu care apĕrătorii şĭ-au împlinit datoria. Nu scim décă s'a dat publicităţii, dér merită cel puţin acuma a se accentua, că apĕrătorii în procesul Memorandului (despre cea mai mare parte cel puţin avem convincţiune sigură personală) n'au primit nici un ban pentru ostenéla lor, nicĭ că au vrut sĕ primescă, considerând oficiul lor de apĕrătorĭ ca un oficiu de onóre şi de datoriă naţională.

*

In legătură cu cele amintite mai sus aflăm de bine a releva aicĭ o scire neplăcută, ce am primit'o dilele trecute. Ni s'a spus adecă, că unul dintre cei mai zeloşĭ între apĕrătorii noştri în procesele politice, tênĕrul advocat din Sibiiu d-l Dr. *Amos Frâncu*, este de un timp încóce urmărit de antagoniştii sĕĭ din sînul nostru cu insinuarea rĕutăciósă, că în tot ce a făcut şi face ca apĕrător în procesele politice ar fi condus mai mult de interes pecuniar, că ar fi primit remunerare atât pentru apĕrarea în procesul Memorandului, cât şi pentru apĕrarea clienţilor sĕi în celelalte procese politice dela comitet etc.

Nu pot sĕ înţelégă aceştĭ rĕutăcioşĭ cum un advocat român ar puté sĕ se ostenéscă aşa de mult în apĕrarea altore fără a pretinde v'o remunerare. Şi totuşĭ din norocire avem încă ómenĭ de aceştia, între carĭ de sigur ocupă un loc de frunte d-l Dr. Amos *Frâncu*, despre care avem convingerea, că într'adevĕr n'a pretins şi n'a primit nicĭ o remunerare pentru ostenelele sale destul de însemnate prestate în apĕrarea clienţilor sĕi fiă în procesele politice fiă în apĕrarea lor înaintea forurilor prin înaintarea de apelaţiunĭ în afacerĭ de interes naţional etc. Aflăm, că în urma faimelor rĕuvoitóre însu-şĭ d-l Dr. Ioan *Raţiu* a confirmat, că d-l Dr. Amos Frâncu n'a primit pentru apĕrarea lui în procesul Memorandului şi pentru apĕrarea în alte procese politice nicĭ dela dênsul, nicĭ dela comitetul naţional nicĭ o remunerare; asemenea confirmă, că pe basa informaţiunilor autentice, ce le are póte afirma, că în aceste procese politice n'a primit numitul domn advocat nicĭ din altă parte nicĭ un ban, fiă ca remunerare, fiă ca reîntórcere a cheltuelililor avute. — Aceste am aflat de lipsă a le constata în interesul adevĕrului.

Proteste contra mileniului.

Din partea tinerimei universitare române din monarchia nóstră ni-s'a trimis următorul:

Protest.

Grele şi triste timpurĭ trăim!

Jalnice sunt pentru noi dilele în carĭ Maghiarii îşĭ serbézâ a lor venire.

Atacaţĭ în esistenţa nóstră, despoiaţĭ de cele mai naturale drepturĭ, batjocuriţĭ în cele mai nobile ale nóstre sentimente, loviţĭ fără cruţare în desvoltarea nóstră;

Presentaţĭ înaintea Europiei culte dimpreună cu celealalte naţionalităţĭ nemaghiare ca un *element necapace de o cultură mai înaltă, şi menit de a fi pururea supus şi sclav altora, timbraţi de „popor miserabil"*;

Constrânşĭ prin forţa majoră de puternicii dilei de a contribui şi noi la ridicarea acestor sĕrbătorĭ streine de noi, siliţĭ chiar de a pângărĭ curăţenia altarelor nóstre, înălţând rugăciunĭ întru preamărirea asupritorilor noştrii;

Putem noi óre, iloţii esclusivismului de rassă, sĕrbători împreună cu oprimătorii noştrii?

Putem noi óre fi părtaşĭ la sĕrbarea sugrumării libertăţii şi esistenţei nóstre naţionale?

Putem noi óre rĕmânea muţĭ în faţa acestor ameninţătore tentative?

Nu!

De o mie de orĭ nu!!

Tinerimea universitară română conştie de datorinţa sa *protestezâ* cu tărie în contra loviturei intenţionate neamului român prin aranjarea festivităţilor milenare şi conjură pe tot Românul de bine pe consciința sa, sĕ nu dea ascultare glasurilor ademenitóre, ci departe sĕ rĕmână de orgiile inscenate de vrăşmaşii neamului nostru.

Tinerimea universitară română din Graz, Viena, Budapesta şi Cluj.

*

Studenţii croaţĭ dela universitatea din Viena au publicat următorul protest contra serbărilor milenare:

Tinerimea academică croată protestézâ solemnel contra orĭ-cărei participărĭ a

---

Don Tadeo? Poliţia putut'a pune mâna pe ucigaş?

— „Nu, poliţia l'a urmărit, dér n'a putut da de el. El era teribil de avut. Banul îţĭ câştigă pretutindenea rudenii, prietinĭ, mântuitorĭ".

— „Şi Iustina?... Nu mĭ-ai spus pe ce cale a ajuns ea la trei milióne".

— „Paciinţă, amice! Iustina şi-a deplâns bărbatul, şi l'a urmă s'a hotărit de-a sta şi mai aprópe de nevasta mea, aşa că credeam s'o avem lângă noi mai mulţĭ anĭ. Ea şi este o camerieră escelentă. Dér într'o di înainte de asta cam cu trei lunĭ, venì un comissionar"...

— „Aha acum vin cele trei milióne", dise Leon vesel.

— „Intr'adevĕr, ne apropiem de ele. Aşa déră comisionarul venì la mine şi-'mĭ dete un bilet p'ascuns, prin care eram rugat sĕ cercetez o anumită casă, acompaniat de Iustina. Şirele erau redactate într'un ton atât de rugător, încât ni-se aţîţă curiositatea.

„Noi ne aflam la óra fixată în casa numită. Un servitor ne conduse într'o odaiă, unde aflarăm un muribund, pe care îl spovedea un preot.

„Bolnavul era Don Tadeo.

— „Don Tadeo, ucigaşul lui Georgе?" strigà Leon.

— „Da amice; înainte de-a muri, el cerù iertare pe lângă un preţ de trei milióne!"

— „Trei milióne!" repetà Leon şi după o pausă scurtă adause: „Ţi-a fi dor de nevastă!"

— „De sigur, dér ea nu mĕ mai aşteptă adĭ, aşa déră avem destul timp".

— „Tu ai, dér eu nu, cine scie décă pe Iustina nu mi-o fură cine-va păn'atuncĭ..."

— „Hm... asta-i adevĕrat. Regret, că ţi-am şi spus..."

— „De ce?"

— „Pentru-că mai târdiu ţi-a păré rĕu de căsĕtoria asta".

— „Mie? Nicĭ odată amice!"

— „Cugetă o camerieră..."

— „Trei milióne!"

— „Iustina, care mai de patru anĭ friséză pe nevasta mea".

— „Trei milióne!"

— „Tu eştĭ superb pe originea ta. tu ai prejudeţe..."

— „Eu prejudeţe? Dómne feresce!"

— „Décă credĭ aşa, atuncĭ vin'o cu mine. Luăm o trăsură şi într'o óră suntem la vila mea".

Leon era încântat de frumseţa Eugeniei. Dér ochii lui căutau pe Iustina. El tocmai voia sĕ-şĭ deschidă gura pentru de-a întreba, unde-i ea, când étă că Justina chiar intră în odaiă. Ea era o fiinţă drăgălaşă, interesantă. Roşi puţin, dér buzele ei surîdeau şi ochli ei priviau seducĕtorĭ.

Lui Leon îi plăcù de Iustina încă la prima privire. Mai puţin îi plăcù însĕ de însoţitorul ei, care o ţinea de mână. Era un om tinĕr, sdravĕn, frumos şi îmbrăcat în livrée de surugiu.

— „Chiar aşteptam reîntórcerea d-vóstrĕ", dise Iustina întórsă spre Maurice. „Am o rugare..."

— „Şi anume?"

— „Te rog sĕ-mĭ dai voiă de-a mĕ mărita după Martin", dise ea, arătând spre însoţitorul ei.

— „N'ai lipsă de permisiunea mea", dise Maurice. „D-ta eştĭ stăpână peste voia d-tale... Dér eu voiam sĕ-ţĭ recomand pe un amic al meu"...

...„Care m'ar fi luat pentru cele trei milióne ale mele", întregì Iustina vorbele lui. „Dér Martin nu mĕ ia pentru banii mei... El mĕ peţise şi până nu eram avută... Şi el încai e din familia lui George... Nu séměnă puţintel cu el?".

— „Da, da, dér d-ta n'ai lipsă de învoirea mea".

— „Eu mĕ consolez cu ideia, că te-am ferit de-o mesalliance", sunà rĕspunsul lui Maurice.

„Fr. Rundschau"

ţĕrilor şi regatelor croate la serbarea de o miiă de anĭ a invasiunei maghiare în ţĕrile slave. Când pustiiră hôrdele sĕlbatice maghiare Europa şi nu sciau nimic despre o cultură şi organisaţiune de stat, regatul Croaţiei fusese deja timp de 200 anĭ un stat organisat şi de sine stătător, pe aceeaşĭ tréptă culturală ca şi celelalte popôre europene.

Serbările milenare sunt preamărirea invasiunei maghiare, sunt o serbare a supremaţiei maghiare asupra altor naţiunĭ, serbarea pretinsei culturĭ maghiare. *Serbările acestea sunt o provocare a celorlalte naţiunĭ, culmea şovinismului maghiar.*

Tinerimea academică croată, ţinênd sus stindardul croat, declară, că ea va lupta întotdéuna pentru dreptul public croat, şi va sprijini întotdéuna naţionalităţile nemaghiare în lupta pentru drepturile lor.

Pentru tinerimea croată din Viena:

Drd. med. Mitovtschitsch,
Cand. jur. Stefan Radulovitsch.

Tinerimea croată dela universitatea din Praga de asemenea a publicat un protest contra mileniului, în care se dic între altele următôrele:

„*Mileniul este preamărirea victoriei forţei brutale asupra dreptăţii, a victoriei stărilor înselbătăcite asupra culturei, a minciunii asupra adevĕrului.* Volnicia şi minciuna este şi adĭ încă, după o miiă de anĭ, singura basă a hegemoniei maghiare asupra popôrelor nemaghiare din regatul Ungariei“.

Câte-va cuvinte despre originea Maghiarilor.

(Urmare.)

In decursul timpurilor Maghiarii întrară apoi în relaţiunile cele mai intime cu tôte acele horde nomade turcescĭ, carĭ porniseră din Asia centrală spre Vest, pentru de-a subjuga Europa — de aci îşĭ au originea numĕrôsele cuvinte turcescĭ împrumutate în vechia limbă maghiară; de aci imitarea intocmirilor de stat şi dignităţilor turcescĭ la Maghiarĭ pe timpul ivirei lor în Europa ostică; de aci şi întrebuinţarea abusivă a numelui de „Turcĭ“ pentru Maghiarĭ, ceea-ce se pôte afla în autorii necriticĭ arabĭ şi bizantinĭ — tôte acestea servesc ca apă pe môra vorbăreţului domn Vambery, care cu orĭ-ce preţ voiesce sĕ timbreze pe Maghiarĭ, ca pe Turcĭ veritabilĭ. Cum stăm însĕ cu turcismul vechilor Maghiarĭ, aceea uşor se pôte cunôsce, décă supune omul unei esaminărĭ conţinutul fundamental al limbei maghiare.

Tôte conceptele de căpetenie ale obiectelor naturale, ale numelor familiare, toţĭ terminii personalĭ şi matematicĭ sunt adevĕrat finicĭ-ugricĭ, şi nu turcescĭ. Sĕ deschidem lexiconul maghiar şi vom afla aci un şir nenumĕrat de cuvinte, carĭ se încep cu literele iniţiale *f* şi *v*: sunete, pe carĭ limba turcă vechiă nicĭ nu le cunôsce! In zadar se va trudi Vambery de-a descoperi representanţii corespundĕtorĭ d. e. pentru cuvinte ca *falu* sat, *fehér* alb, *fekete* negru, *fö* cap, *fon* tôrce, *füz* salcă, *vas* fier, *vér* sânge, *viz* apă, şi alte multe mii; din potrivă limbile fino-ugrice posed asemenĭ cuvinte în mare abundanţă. De-almintrelea limba maghiară este cea mai cioplită între limbile nord-asiatice; pe lângă acestea ea s'a îmbogăţit mai târdiu cu elemente slave şi alte elemente europene: şi în secolul nostru a fost perfecţionată prin poeţĭ şi romancierĭ; chiar şi pentru elementele chemice s'au făurit în mod artificial termenĭ, ceea-ce însĕ e ridicol, deôre-ce sciinţa n'are să fiă îngrădită cu un gard artificial

Cu tôte cele dise mai înainte, însĕ limba maghiară, nu se potrivesce de loc în cercul limbilor europene de origine arică, deôre-ce posede legăturĭ de vorbe pocite şi de tot întinse şi un accent cântător; şi pe lângă acésta, aseminea jargonului jidovesc, este grea de învĕţat. In timpurile mai de de mult se şi întrebuinţa din causa acésta limba latină ca limbă de stat; fiă-care Maghiar cult posedea acest idiom clasic, şi-l întrebuinţa bucuros şi fără de-a murmura. De-odată însĕ îi apucă pe domnii maghiarĭ diavolul fuduliei; dictatorii decretară limba maghiară ca limbă de oficiu generală. Fiă-care, décă voiesce sĕ represinte ceva în oraş şi în sat, fiă German, Slav séu Roman, trebue sĕ-şĭ însuşéscă acest idiom asiatic. Silei acesteia a lumei nouĕ i-se acomodéză mai bucuros Jidanul, şi astfel dictatorii de astădĭ îşĭ află în Maghiaronii jidanĭ sucursul cel mai potrivit la asuprirea nenaturală a naţiunilor arice moşnene. După-ce, conform datelor statistice, în continu scade numĕrul Maghiarilor veritabilĭ, astfel aceştia speréză, că prin înmulţirea iepuréscă a elementului jidano-maghiar se va nasce o copleşire rapidă, un potop fenomenal al limbei maghiare, de care vor fi înghiţite tôte celelalte limbĭ.

Influinţa jidană asupra naţiunei maghiare, se înţelege, nu datéză numai de astădĭ; deja în timpurile mai vechĭ a influinţat Jidanul asupra tipului corporal şi asupra spiritului poporului maghiar. Amintim numai un episod, ce s'a petrecut în dilele, când Maghiarii făceau servicii de soţĭ şi supuşĭ ai Chazarilor turcescĭ din şesul pontic Lebedia. Inainte de tôte e de însemnat, că seminţiile mongoloide peste tot, nicăirĭ şi nicĭ-odată n'au documentat o nisuinţă mai înalta spre ideale; mai ales în cea ce privesce religiunea, ele sunt cu totul indiferente, şi este de a-se ascrie numai intêmplărei, décă ele cred în islam, în religia şi etica creştină, în budhism séu în talmud. La Chazarĭ de pildă predicau misionarĭ a tuturor acestor credinţe. Odată Chanul, care până atuncĭ ascultase numai de preoţii sĕi fermecătorĭ, se cugetă, că ôre sĕ nu-şĭ schimbe legea? După o şovăire lungă se hotărî în fine pentru talmud, din singurul motiv, pentru-că Jidanii imperiului sĕu, — carĭ aveau în mânĭ tot ce aducea banĭ, şi mai ales tot negoţul, — plătiau mai multă vamă şi mai multe contribuţii. El preferă viţelul de aur crucei de lemn. Nu dură mult, şi de-odată se iviră între Chazarĭ misionarĭ islamiştĭ din Bagdad; se începu comunicaţiă de comerciŭ între regiunile dela Wolga şi între Chalifat, şi se înţelege, Chazarii începură a jura pe Coran! Maghiarii mărturisiră încă timp îndelungat credinţa şamanismului; la ei domnia o stare şi o fluctuaţiune sĕlbatecă. Un apostul slav contimpuran asémână cele şepte horde despărţite ale lor cu o ciurdă, de lupĭ turbaţĭ. Huj! huj! huj! era strigătul lor de rĕsboiŭ. Dér negoţul era la ei în flôre, mai ales cu blane dela Nord, şi negoţul acesta îl aveau în mânĭ Jidanii. Neguţetorĭ jidanĭ şi chiar şi mohamedanĭ din Chazaria şi Bulgaria volgiană pôte afla omul şi mai târdiu în mare numĕr pe pămêntul Panoniei în mijlocul Maghiarilor.

(Va urma.)

„Forum Trajani“ în Bucurescĭ.

D-l architect al primăriei Bucurescilor, *Iulius Magni*, ne trimite o broşură, conţinênd un proiect al sĕu, însoţit de trei tabele litografice şi avênd interesantul titlu: „*Forum Trajani*“ în Bucurescĭ. D-l Magni proiectéză între altele o piaţă nouă şi spaţiósă în mijlocul oraşului Bucurescĭ cu o întindere de 100 m. lăţime pe 168 m. lungime. Pe acéstă piaţă sĕ se clădéscă şi noul Museu şi Biblioteca, pe lângă actuala Universitate de pe bulevardul Academiei, precum şi alte edificii monumentale. In faţa Museului propune a se aşeda apoi actuala statuă a lui Mihaiŭ Vitézul şi statua equestră a regelui Carol I.

Interesantul proiect architectonic şi-l termină d-l Magni cu următôrea propunere privitôre la ridicarea statuei împĕratului Traian, în centrul amintitelor clădirĭ. Étă ce dice d-sa:

Tocmai în centrul acelei minunate pieţĭ, va trebui sĕ se înalţe, mândră, ca un uriaş de bronz, capul d'operă a architecturei antice, concepţiune minunată a marelui Apolodor din Damasc, idealul poporului Român, reproducerea în mărime naturală a Columnei Traiane din Roma.

De mai mult timp deja se simte acéstă dorinţă şi s'au gândit mai mulţĭ cetăţenĭ la acéstă ideie, de a înfăţişa aci în Capitala României, origină invidiată a rassei latine, înălţându-se spre cer, ca o amintire falnică, pe columna sa, statua aurită a Impĕratului Traian.

Nu mĕ îndoesc, că într'un timp apropiat, se va realisa acéstă minunată concepţiune a aşedărei acelei columne.

Amintirea anului, când triumfătorul Traian îşĭ luă titlul de *Dacic*, amintirea luărei în posesia Romanilor a acestor ţĕrĭ, adecă marele centenariu, anul 1902, se apropie... pare-mi-se..., acum tocmai când se pregătesc aiurea cu aşa mare vuet marĭ serbărĭ cam pentru aceiaşĭ dată. S'ar puté chiar în anul acesta aşeda prima piatră a Columnei Traiane, şi s'ar arăta astfel acelora carĭ vor veni aicĭ atuncĭ un punct al oraşului, unde se va putea ceti ca într'o carte, întréga istoriă a României!

Sĕ nu pară straniu cetitorului, că eu, care nu m'am născut în acéstă ţéră ospitalieră, 'mĭ permit a afirma ceva naţional;... ôre un Italian, cetăţén al Romei, pôte fi strĕin în România! Décă s'ar putea realisa acel proiect, şi eu aş fi mişcat de acelaş simţimênt ca toţĭ cetăţenii de aicĭ, în acea di de sĕrbătôre. Din copilărie, şi în tinereţele mele, în tot-déuna am privit cu admiraţiune acea columnă Traiană... şi, în adevĕr, ar fi pentru mine o mare satisfacţiune déc'aş vedea reprodus acel minunat monument, falnica podóbă a oraşului meu natal.

O subscripţiune naţională, înfiinţată de un comitet adunat în adins pentru acest scop, ar putea, nu mĕ îndoesc, în puţin timp sĕ adune fondurile necesare pentru înfiinţarea acelei columne.*)

Prin acest minunat monument, aşedat decĭ în centrul acelei pieţĭ, înconjurat de clădirĭ nouĕ, de statuele vitejilor Domnĭ Românĭ şi ale bărbaţilor iluştri din acéstă ţéră, precum şi de palatul Universităţei, acel punct ar deveni nu numai locul cel mai plăcut şi mai atrăgĕtor, ci încă şi centrul intelectual al Capitalei României.

Şi pentru ca acel loc se fiă în adevĕr clasic, nu numai prin amintirea originei némului Român, ci încă şi prin menirea lui, aşĭ propune sĕ i se dea numele de *Forul Traian*, adecă *Forum Trajani*, locul de întêlnire al tuturor Românilor, a descendenţilor legionarilor marelui Impĕrat!

*) Am aflat, că o însemnată fonderie de bronz din Roma „A. Nelli e Co.“ a făcut acum cât-va timp o propunere Ministerului Instrucţiunei Publice, de a înălţa, pentru suma de 1 milion, aci în Bucurescĭ, Columna Traiană în bronz în mărime naturală, întrégă, cu părţile care lipsesc restaurate, obligându-se, şi acésta este de un mare interes, a face *calcurĭ întocmai după original a tuturor basoreliefurilor şi a ornamentelor*, precum şi de a aşeda pe colonă reproducerea statuei antice a lui Traian, care se află la muzeul din Neapole.

SCIRI ULTIME.

Meetingul din Bucurescĭ.

Bucurescĭ, 6 Maiŭ. Studenţĭ în numĕr fôrte mare s'au adunat erĭ la óra 1 în grădina Cişmegiu, se întruniseră aprópe tóte societăţile din capitală cu drapelele lor. La óra $1\frac{1}{2}$ cortegiul a pornit din grădină în frunte cu studenţii, carĭ formau poliţia de onóre, apoi comitetul naţional studenţesc cu stégul albastru al dămnişórelor române din Sibiiu. Şi imediat un alt drapel alb, purtând inscripţia cu litere marĭ roşii: „Jos mileniul!“

Apoi au urmat decĭ de drapele cu inscripţii, precum: „Calea dreptăţii duce la victoriă“, „Trăéscă luptătorii Românismului“, „Umbrele martirilor cer răsbunare“ etc.

In cortegiu erau trei musicĭ şi două bande de lăutarĭ. In tot percursul cântară imnul „Deştéptăte Române“.

Mulţĭ comercianţĭ arboraseră drapele tricolore, dér în urma intervenirei poliţiei au fost nevoiţĭ sĕ le dea jos.

Bucurescĭ, 6 Maiŭ. La interpelarea d-lui Ionel Grădişteanu privitóre la serbările milenare, a declarat ministrul-preşedinte Sturdza, că guvernul, ţinênd sémă de amiciţia, ce esistă între cele două monarchii şi suveranii lor, s'a acomodat după acestea şi faţă cu cerinţele internaţionale.

Demonstraţiunile studenţilor nu le aprobă.

Viena, 7 Mai. Anti-semitul Strobach a fost ales primar cu 94 voturĭ.

Dare de sémă şi mulţămită publică.

Societatea Sodalilor românĭ din Braşov aduce şi pe acéstă cale cele mai sincere mulţămite On. public braşovén pentru sprijinul încurajator, ce i-l'a dat cu ocasiunea producţiunei de a doua di de Pascĭ a. c. In special mulţămim pentru marinimósele oferte d-lor: Vasile Muntean 5 fl., A. V. 2 fl., D. Platoş 40 cr., C. Navrea 40 cr., P. Popp 20 cr., N. Măciucă 20 cr., Căpitan V. Popa 20 cr., I. Săbădénu 20 cr. Suma intrărilor a fost 184 fl. 40 cr.; Cheltuelĭ 143 fl. 48 cr. Profit curat *40 fl. 92 cr.*

Braşov 21 Aprilie 1896.

V. Meşotă, cassar. *A. Vlaicu,* preşedinte.

DIVERSE.

Cartea de aur a velocipediştilor. Fóia periodică „The Gentlewoman“ a scris pe toţĭ membrii familiilor domnitóre din Europa, carĭ âmblă cu velocipede. Intre capetele încoronate vedem pe Wilhelm II, împĕratul german, Ţarul Rusiei, Regele Portugaliei şi pe micul rege spaniol. Apoi Margareta, regina Italiei, prinţul bavarez Alfonz, Henric prinţul Rusiei, moştenitorul de tron german şi prinţul Frideric Eitel. La aceştia mai au a se adauge ducele de Wales cu întréga sa familiă, marii ducĭ Sergius, Paul şi George, marea ducesă Xenia, marea ducesă de Mecklenburg-Schwering cu fiul sĕu, moştenitorul de tron al Greciei cu soţia, principesa Reuss, principesa domnitóre de Coburg cu fiul sĕu, prinţul de Schleswig-Holstein Albert, frumósa ducesă de Aosta şi princesa de Montpelier.

Literatură.

A apărut Nr. 19 din anul al doilea al revistei ilustrate pentru familie **„Vatra“** avênd următorul sumar: Note de călĕtorie (urmare), de Neculai Iorga. Acelaşĭ rost (poesie), de Maria Cunţanu. Badea, de Dimcion. Magdalina (poesie), de Maria Cunţanu. Departe... în lume..., de Stefănescu E. Victor. Furtuna (poesie), de Maria Baiulescu. N'a avut parte..., de Ión Adam. Micşunéua (poesie), de Const. Modestu. Pe dél, poesie (fragment) de G. Coşbuc. Cinstea casei, de N. Ionescu-Gulian. Preumblarea, (de Guy de Maupassant) tr. de C. Ramură. Neînduplecata (poesie) de Const. Modestu. Lupta geniilor, de Sextil Puşcariu. Nópte de vară (poesie) de Cujbă. Poveste arabă (după Mario de Bert), de Breb. Darul lui Stanciu (snóvă) de Dincion. Vêndĕtorul de minte, de Breb. Fel de fel, de ***. Ilustraţiile: Amatori de musică; Fantasie; Dracul; Cazanul cu farmece.

*

A apărut **„Gramatica Germană“** teoretică-practică pentru usul tinerimei române de *Sava Popovicĭ-Barcianu*. odin. paroch ortod. rĕsărit. în Rĕşinarĭ, asesor consist. metropolitan şi archi-diecesan şcol. etc., decorat cu crucea cu corónă de aur pentru merite. *Ediţiunea a cincia*, revidată şi complectată de Dr. Daniil Popovicĭ Barcianu. Sibiiu, tiparul „Institutului tipografic“, 1896.— Un op fórte voluminos, cuprindênd 432 pag. format mare 8^0, plus o prefaţă de vre-o şépte pagine. In partea din urmă se află şi un dicţionar de vre-o 24 pag. Un esemplar costă 1 fl. 40 cr.

*

Edgar Poë, Nuvele estra-ordinare (Nr. 19 Biblioteca de Popularisare, editura Samitca, Craiova) un volum de 112 pagine, 30 banĭ; legat elegant 60 banĭ.

Este incontestabil, că décă celelalte volume ale acestei meritóse publicaţiĭ populare sunt importante de cugetare, nicĭ unul însĕ nu întrece pe acesta în *ciudăţenia conţinutuluĭ*. Cea mai bizară imaginaţiă cele mai poradoxale deducţiĭ trase cu o logică uimitóre din nisce premise psihologice adevĕrate. Şi ce e mai atrăgĕtor este încătuşarea nervósă, încordarea continuă, în care te ţine cetirea acestor nuvele eşite din creerul acestuĭ geniu, aşa de unic, aşa de curios, aşa de original.

*

In Institutul de editură *Ralian şi Ignat Samitca* din Craiova a început sĕ apară renumita operă a luĭ *Louis Kuhne*: **Noua Sciinţă de vindecare, basată pe unitatea bólelor şi vindecarea lor fără doctoriĭ şi fără operaţiĭ,** — 1 volum de peste *500 pagine în 10 fascicule*. costând fiă-care fascicula câte 50 banĭ (25 cr.). *Operă tradusă până acum în 17 limbĭ moderne*.

Este cunoscută tendinţa marilor reformatorĭ ai sciinţeĭ de vindecare, de a-se depărta de procedeul fals al şcóleĭ medicale moderne, acela de a înbuiba corpul cu medicamente, carĭ sfirşesc prin a nimici încetul cu încetul, întregul organism. D-l Kuhne este singurul, care a isbutit sĕ întemeieze în mod riguros-sciinţific un metod de vindecarea bólelor, fără doctoriĭ şi fără operaţiĭ. Intrégă lucrare a d-luĭ Kuhne, fiind întemeiată pe legile nestrămutate ale naturei, e cât se póte de simplă şi de naturală. Ea îngăduie fiă-căruĭ om de e deveni propriul sĕu medic. Folósele, ce-a adus acéstă lucrare, în casurile de bólă cele maĭ grele, precum şi scrisorile entusiaste, ce i-se adreséză d-luĭ Kuhne de către toţĭ aceia, carĭ încércă tratamentul sĕu, e o dovadă sigură e eficacitatea nouluĭ metod de a vindeca bólele, fără doctoriĭ şi fără operaţiĭ, — metod, care a sĕvêrşit adevĕrate minunĭ.

Cursul la bursa din Viena.

Din 6 Maiŭ 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.35
Renta de coróne ung. 4%	99.—
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	123.35
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.40
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.25
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.—
Bonurĭ rurale croate-slavone	97.25
Imprum. ung. cu premii	157.—
Losurĭ pentru reg. Tiseĭ şi Segedin.	138.75
Renta de hârtie austr.	101.20
Renta de argint austr.	101.15
Renta de aur austr.	122.45
Losurĭ din 860	145.60
Acţiĭ de ale Băncei austro-ungară.	962.—
Acţiĭ de-ale Băncei ung. de credit.	387.50
Acţiĭ de-ale Băncei austr. de credit.	753.60
Napoleondorĭ	9.54
Mărcĭ imperiale germane	58.82½
London vista	120.15
Paris vista	47.75
Rente de coróne austr. 4%	100.25
Note italiene	44.25

Cursul pieţei Braşov.

Din 6 Maiŭ 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.48	Vênd.	9.52
Argint român.	Cump.	9.40	Vênd.	9.45
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.52	Vênd.	9.54
Galbenĭ	Cump.	5.65	Vênd.	5.70
Ruble rusescĭ	Cump.	26.25	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.40	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.75	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Nrul **240**—1896.

PUBLICAŢIUNE.

Arendarea vênatuluĭ în pădurile şi locurile de păşune orăşenescĭ din: hotarul Satulung cu 7220 jug. cat.
„ Cernat „ 2467 „ „
şi „ Zizin „ 4345 „ „
pentru durata din 1 August 1896 până în 31 Iulie 1901 va avea loc prin licitaţiune şi pertractare de oferte în 15 Mai a. c. la 10 óre în biroul orăşenesc forestieral din loc.

Ca vadiu are de a se depune 10% din suma oferată respective din preţul de strigare. Condiţiunile se află în decursul órelor oficióse la amintitul oficiu spre examinare. Oferenţi au ca se dechiare, cum-ca condiţiunile le sunt cunoscute şi că se supun lor.

Braşov, 18 Aprilie 1896.

1—1 **Oficiul forestieral.**

Nr. **234**—1896.
a. f. sc. d.

Concurs
la posturĭ de profesorĭ.

La gimnasiul superior fundaţional din Năsĕud, **din 1 Septembre 1896 sunt de a se umplea două catedre ordinare,** la care pot concura indivigĭ, carĭ au cualificaţiune de profesorĭ, pentru şcólele medii din **limbele germană şi latină** apoĭ **latină şi grecă**, observând referitoriŭ la acésta din urmă, cumcă profesorul ales va fi datoriŭ după trebuinţă a învĕţa şi alt studiu literar ce se póte alege în locul limbei grecescĭ.

Cu aceste posturĭ profesoralĭ, décă sĕ denumesc profesorĭ definitivĭ, se asigură următórele emolumente din fondul central şcolastic din districtul Năsĕudului:

1. Plata anuală de 1000 fl.
2. Cuartir în natură în casele Nr. 278 şi 309.
3. Adause decenale de 10%.
4. Drept de pensiune în înţelesul art. de lege XI. din 1885.

Décă însă se umplu cu profesorĭ substituţĭ, conform prescriptelor legei emolumentele sunt următórele:

Plata anuală de 700 fl. şi décă înaintéză ca profesorĭ ordinarĭ şi în acésta calitate câştigă aprobare, atuncĭ capĕtă dotaţiunea de sus.

Dela concurenţĭ se poftesce ca se fiă civĭ a statuluĭ ungar şi se aibă cualificaţiune legala din limbele germană şi latină, respective latină şi grecă, cumcă posed deplin limba română, ca limbă de propunere, şi se aibă trecut nepĕtat şi portare neescepţionabilă.

Concurenţiĭ se-şĭ aştérnă suplicele adresate către comisiunea administratóre de fondurile centralĭ şcolastic şi de stipendie din districtul Năsĕudului şi adiustate cu documente despre etatea, religiunea, starea familiară, referinţe de serviţiu militariŭ, studiele absolvate, cualificaţiunea recerută, cunoscinţele de limbă şi eventual despre serviţiul de până acum, **până în 15 Iuniu a. c.** la direcţiunea gimnasiuluĭ superior fondaţional din Năsĕud.

Din şedinţa comisiuneĭ administratóre de fondurile centralĭ şcolastic şi de stipendie din districtul Năsĕudului ţinută în

Năsĕud, la 26 Martie 1896.

Preşedinte: **Dr. Ioan Pop** m. p. Secretar: **Nestor Simon** m. p.

ABONAMENTE
LA
„GAZETA TRANSILVANIEI"

Preţulŭ abonamentuluĭ este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe treĭ lunĭ	3 fl. —
Pe şése lunĭ	6 fl. —
Pe unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe treĭ lunĭ	10 fr.
Pe şése lunĭ	20 fr.
Pe unŭ anŭ	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ	2 fl. —
Pe şése lunĭ	1 fl. —
Pe treĭ lunĭ	50 cr.

Pentru România şi străinătate:

Pe anŭ	8 francĭ.
Pe şése lunĭ	4 francĭ.
Pe treĭ lunĭ	2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate poştale.**

Domniĭ, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arĕta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazeteĭ Transilvanieĭ."

Sosirea şi plecarea trenurilor în Braşov.

Sosirea trenurilor în Braşov:

1. Dela Pesta la Braşov:

Tr. accelerat: 5 óre 07 m. diminéţa.
Trenul de persóne: 8 óre diminéţa.
Trenul accel.: 2 óre 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 óre 25 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşov:

Trenul accel: 2 óre 18 min. după am.
Trenul mixt: 5 óre 20 m. după amédĭ.
Trenul de persóne: 9 óre 8 minute séra.
Trenul accel.: 10 óre 19 minute séra.

3. Dela Zĕrnescĭ la Braşov: (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 7 óre 44 min. diminéţa.
Trenul mixt: 1 óră 29 min. după am.
Trenul mixt: 8 óre 31 min. séra.

4. Dela Ch.-Oşorheiu la Braşov.

Trenul de pers.: 8 óre 15 min. dimin.
Trenul de persóne: 1 óră 46 m. d. am.
Trenul mixt: 7 óre 12 min. séra.

5. Dela Sinaia la Braşov*)

Trenul de persóne 7 óre 40 m. dim.

Plecarea trenurilor din Braş.

1. Dela Braşov la Pesta

Trenul mixt: 5 óre 8 min. diminéţa.
Trenul accel.: 2 óre 45 min. după am.
Trenul de persóne: 7 óre 43 min. séra.
Tr. accelerat: 10 óre 26 min. séra.

2. Dela Braşov la Bucurescĭ:

Trenul de pers.: 3 óre 55 min. dimin.
Tr. accelerat: 5 óre 14 m. dimin.
Trenul mixt: 11 óre înainte de amédĭ.
Trenul accel.: 2 óre 19 min. după am.

3. Dela Braşov la Zĕrnescĭ. (Gara Bartolomeiu.

Trenul mixt: 8 óre 35 min. diminéţa.
„ „ 4 „ 55 m. după am.
Trenul mixt: 4 óre 30 min. dim.

4. Dela Braşov la Ch.-Oşorheiu.

Trenul de persóne: 3 óre 1 după am.
Trenul mixt: 8 óre 50 minute dimin.
Trenul de pers.: 5 óre 20 min. dimin.

5. Dela Braşov la Sinaia*)

Trenul de persóne 6 óre 40 min. séra.

*) Acest tren circuléză numai Joia Dumineca şi la sĕrbătorĭ.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.